

آگاهی، نگرش و عملکرد پزشکان عمومی ایران نسبت به مصرف دخانیات

دکتر شهناز شاهرخي* دکتر علیرضا خسروی** دکتر صدیقه عسگری*** دکتر حمیدرضا جوادی****

KAP study on smoking in Iranian medical doctors

Sh.Shahrokhi* AR.Khosravi S.Asgari HR.Javadi

*Abstract

Background: Smoking is one of the major health problems worldwide and health politicians, especially medical doctors can play a key role in preventing and controlling of this global epidemic among their patients.

Objective: To evaluate the physicians' knowledge, attitude and practice (KAP) towards smoking.

Methods: This was a descriptive analytical study in which the target population included all general physicians employed in state-run or private sectors. A total of 5140 GPs in 20 provinces of the country were randomly chosen based on available information from health care organization. Data were collected using questionnaires completed by educated questioners.

Findings: The prevalence of smoking among general physicians was 7.43% (9.7% in males and 0.8% in females). Regular smoking was found in 1.79% of women and 10.37% of men and the average of cigarettes used by smokers was 6.6 per day. The average age to start smoking was 23.04 ± 5.7 years. Most doctors (90%) believed in necessity of education to quit smoking manners.

Conclusion: Although the prevalence of smoking among GPs found to be less than the general population, regarding the important of their roles, inclusion of extra educational sessions on tobacco control and prevention methods in universities seems to be of prime necessity. This will eventually cause a decrease in prevalence of smoking among this important shell of the society.

Keywords: Smoking, Physicians, Curriculum, Health, Knowledge Attitudes Practice

*چکیده

زمینه: مصرف محصولات دخانی یک معضل بهداشتی مهم است و از آنجا که پزشکان به عنوان الگوی سلامتی برای بیماران مطرح هستند، لذا می توانند نقش بسیار مهمی در کاهش شیوع مصرف محصولات دخانی در جامعه ایفا نمایند.

هدف: مطالعه با هدف تعیین میزان آگاهی، نگرش و عملکرد پزشکان عمومی نسبت به مصرف دخانیات انجام شد.

مواد و روش ها: تعداد ۵۱۴۰ پزشک عمومی شاغل در بخش دولتی و خصوصی در کل کشور (۲۰ استان) که با روش نمونه گیری Quta sampling انتخاب شده بودند، با پرسش نامه تهیه شده توسط سازمان بهداشت جهانی توسط افراد آموزش دیده مورد پرسشگری قرار گرفتند. تعداد نمونه های هر استان با توجه به تعداد کل پزشکان شاغل در آن استان به روش تسهیم به نسبت برآورد شد.

یافته ها: ۷/۴۳٪ پزشکان (۹/۷٪ مردان و ۰/۸٪ زنان) مصرف کننده هر روز سیگار بودند. میانگین تعداد نخ مصرفی آنها در روز ۶/۶ نخ و میانگین سن شروع به استعمال سیگار 23.04 ± 5.76 سال بود. ۶۱/۶٪ پزشکان آمادگی خود را برای ارائه خدمات مشاوره ای ترک متوسط ارزیابی کرده بودند. میزان آگاهی از مضرات سیگار و همچنین میانگین نمره نگرش نسبت به مضرات سیگار در پزشکان سیگاری کمتر از غیرسیگاری ها بود و تنها ۹٪ پزشکان به داشتن آموزش هایی در زمینه ترک سیگار در دوران تحصیل اشاره نموده بودند و درصد زیادی نیز لزوم گذراندن چنین دوره های آموزشی را عنوان کرده بودند.

نتیجه گیری: به کارگیری پرسنل بهداشتی به خصوص پزشکان در پیشگیری و درمان وابستگی به سیگار و همچنین عدم استعمال محصولات دخانی توسط ایشان به عنوان الگوی سلامتی مراجعین ایشان توصیه می شود.

کلیدواژه ها: مصرف دخانیات، پزشکان، برنامه آموزشی، بهداشت و تندرستی، آگاهی نگرش عملکرد

* متخصص پزشکی اجتماعی مرکز تحقیقات قلب و عروق اصفهان

** استادیار قلب و عروق دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

*** دانشیار فارماکولوژی مرکز تحقیقات قلب و عروق اصفهان

**** استادیار قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس مکاتبه: اصفهان، خیابان خرم، مجتمع تحقیقاتی صدیقه طاهره، مرکز تحقیقات قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، صندوق پستی ۱۱۴۸-۸۱۴۶۵، تلفن ۰۳۱۱-۳۳۵۹۰۹۰